

Fra prosesskontroll til arktisk frølager

På Svalbard oppbevares nå frø fra landbruksvekstene som er aller viktigst for den globale matsikkerheten. Tromsøfirmaet Spider Industrier sørger for at frøene ligger trygt i den tidligere gruva.

TEKST: JAN ENDERUD

Svalbard Globale Frølager ligger i gruve 3 og vil etter hvert inneholde kopier av frø som allerede er lagret i genbanker andre steder i verden. Allerede på åpningsdagen i februar inneholdt lageret 250.000 frø. Den totale kapasitet skal være ca. 4,5 millioner frøprøver, som de vil ta mange år å fylle opp.

Her kan verdens land sette inn og ta ut frø når de ønsker. Hensikten er å beskytte disse ressursene mot plantesykdommer, klimaendring, krigsødeleggelser og naturkatastrofer.

Kjøling, lys og alarm

Alle prøvene er merket, men det er også opprettet en database med oversikt over hele lageret.

Spider Industrier AS har bidratt til ferdiggjøringen av frøbanken, som den også kalles. Permafrosten gjør Svalbard ideell for dette formålet, men for å sikre en kontrollert temperatur har Spider hatt i oppdrag å levere styring og overvåking av et kjøleanlegg, i tillegg til styring av lys, varme og et alarmanlegg.

Favne bredt

– Vi må favne alle bransjer her nordpå, sier daglig leder Geir Pedersen i Spider Industrier. Han har vært med fra starten av firmaet for mer enn 20 år siden. De 13 ansatte jobber med så stort spekter av kunder og prosjekter.

– Helt fra starten av har vi levert prosesskontrollutstyr. Vi har blant annet benyttet oss av forskjellige overordnede kontroll- og datainnsamlingssystemer, såkalte Scada programmer, sier Pedersen.

Selskapet leverer automasjon, styring

ger, kontroll og sikkerhetssystemer for prosess, bygg, vannrensing, avløpsanlegg, kjøleprosesser, lys- og varmeanlegg, havbruksanlegg, tunneler, veianlegg og mye annet.

Automatiserer kommunen

Tromsø kommune er en av de store kundene som fått hjelp av Spider til å automatisere.

– Vi har automatisert driftskontroll og vedlikeholdssystemer, ofte på eksisterende utstyr i kommunens bygg, vann og avløpsanlegg og veianlegg. For å øke effektiviteten i eget utviklingsarbeid, gjorde vi i 2007 en grundig evaluering av Scada-leverandørene. Vi valgte å satse på ClearScada, som er en kanadisk løsning representert i Norge av Nordictron AS. Denne gir en smidig prosjektutvikling hvor flere programmerere kan utvikle samtidig, slik at endringer gjort av en, raskt blir tilgjengelig for en annen utvikler. Sammen med en objektbasert arkitektur kombinert med templates sparer vi oss for mye programmerings- og utviklingsarbeid, sier den daglige lederen fornøyd.

Nye renseanlegg er på gang i Tromsø, og her skal Scada-systemet benyttes med touch-paneler ute på de enkelte anlegg.

Bygg-pakker

Spider videreutvikler systemer for de forskjellige fagleverandørene til et bygg.

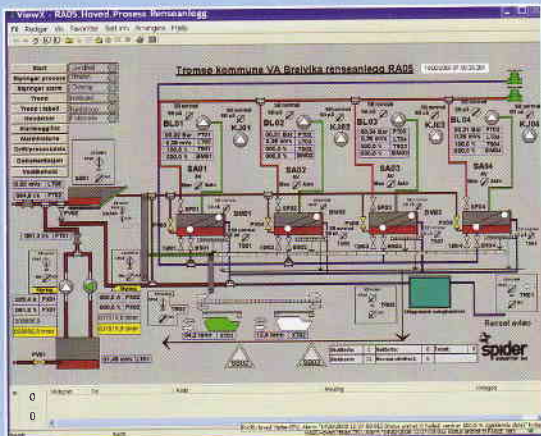
– Elektro, rørlegger, ventilasjon og annet teknisk utstyr leverer hver sin FDV-pakke (Forvaltning, Drift og Vedlikehold). Men for dem som skal drifte et bygg eller et anlegg, finnes det ikke noe overordnet

system slik at de kan få en total oversikt over anlegget. Det vil de nå få i et Scada-tilpasset system, sier Pedersen.

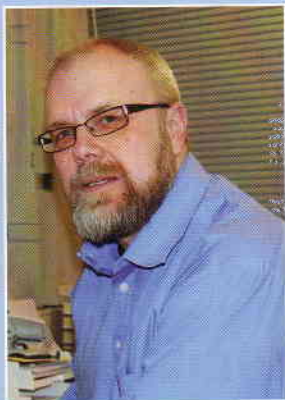
Spider har også levert automatisering og nødsamband for overvåking av tunneler og bruer til fastlandsforbindelsen Lofast 2 i Lofoten for Statens vegvesen. – Det er ikke noe banebrytende prosjekt, men sikkerhet er viktig spesielt i et slikt område, understreker Pedersen.

Han satser nå mot det russiske markedet hvor mulighetene for å levere automatiseringsprosesser virker lovende. – Vi har allerede vært på besøk hos flere mulige samarbeidspartnere og kunder og forventer å starte leveranser/samarbeide i 2008, sier Pedersen.

I 2006 gikk Spider Industrier inn i Haneseth-gruppen, som har som mål å bli en av landsdelens toneangivende innenfor elektro-/automasjonsfaget. De har i dag avdelinger i Mo, Bodø, Narvik, Harstad og Tromsø.

Tromsøs nye rensanlegg er ett av de kommunale anleggene som har fått Scada-system fra Spider Industrier.

Daglig leder Geir Pedersen i Spider Industrier ser nye markedsmuligheter i Murmansk og St. Petersburg.

Inngangspartiet til frøbanken, hvor 4,5 millioner frøprøver etter hvert skal lagres. (Foto: Mari Tefre/Svalbard Globale frøhvelv)